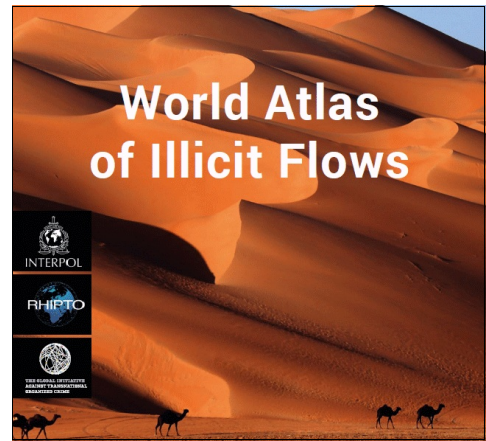

ZORGELIJKE ONTWIKKELINGEN IN DE HOUTWERELD

- Hoe de wereldwijde corruptie de mensheid uitroeit -

Het ziet er, anno 2019, naar uit dat de wereldwijde bos- en houtwereld zich onmogelijk nog tot een gelijkmatige, betrouwbare, duurzame omgeving kunnen ontwikkelen. De bestaande bedrijfs- en beheersprocessen worden gedomineerd door onverwoestbare corruptie, sluwe criminele netwerken, wetteloze beïnvloeding van China, de interactie van erg veel geld, het witwassen van geld, het omzetten van illegaal gekapt hout naar legaal en niet op de laatste plaats door de directe betrokkenheid van Westerse belastingparadijzen. Deze publicatie beoogt een indruk te geven over de aard, omvang, duurzaamheid en de significantie bij de ontbossing en illegale houtkap. De problematiek blijkt erg complex, enorm verspreid, structureel, transnationaal, moeilijk op te lossen en vooral zorgelijk. Het ziet er naar uit dat de wal het schip moet keren.

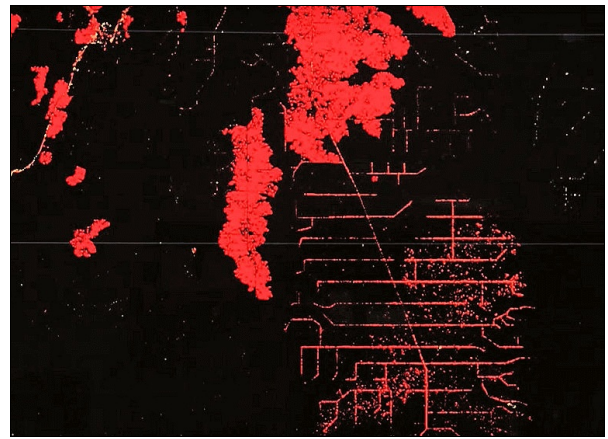
- Jaar op jaar publiceren doorgewinterde journalisten, onderzoekers, specialisten, natuurbeschermers, wetenschappers en academici in toenemende mate onderzoeken en studies over de wereldwijde grove incidenten van de almaar voortdurende niet te stoppen ontbossing en illegale houtkap. Praktisch alle lokale regeringen van de bosrijke landen houden gezamenlijk een leefomgeving in stand die beslist geen toekomst heeft. De situatie betreffende de aard omvragen complexiteit in het beheer van hun bos- en houtresources is in grote lijnen hetzelfde. Het wordt gekenmerkt door onverwoestbare corruptie, moeilijk te bevechten criminaliteit en een wetteloze beïnvloeding van China.
- Er leven zo'n 100 miljoen inheemse mensen in de verschillende oerwouden, die primair leven van wat de bossen hen bieden. Een aantal werden al door lokale houtbedrijven verdreven uit hun leefgebieden en hebben geen toekomst meer.
- Rond 30% van de wereldwijde houtkap gebeurt illegaal, veelal met achterlating van grote kale en berooide vlaktes. Zo zijn over de wereld door de houtkap veel grote lege ontboste gebieden ontstaan die gewoon braak liggen. Sommigen worden beplant met monoculturen van eucalyptusbomen, gummibomen, oliepalmen of worden gebruikt voor akkerbouw. De monoculturen verdringen de bijzondere biodiversiteit van de hun omringende planten en dieren. De eucalyptus staat er om bekend erg veel water te absorberen. Ook met het verdwijnen van de wouden en bossen verdwijnt de daarmee verbonden biodiversiteit van veel lokale planten en dieren. Ze zijn voor altijd verdwenen.
- Er is een controversie in/met de FSC (Forest Stewardship Council)-organisatie ontstaan. De transparantie van de zogenaamde 'non-profit' organisatie is onduidelijk. Sinds het 25-jarig bestaan van FSC is er niets wezenlijks veranderd met betrekking tot de instandhouding van de bossen en de vermindering van illegale houtkap. De interviews met hen zijn eenzijdig, alles wordt goed gepraat en er zijn nooit veroordelingen van wangedrag. Inmiddels heeft Greenpeace zich teruggetrokken evenals één van de vroegere oprichters van FSC (Simon Counsell). De laatste beschouwt de oorspronkelijke opzet als een misgeboorte waarbij in principe de houthandel alle macht heeft en de lokale bevolking en de bosbeschermingsorganisaties het nakijken hebben.
Aanvankelijk werden monoculturen als eucalyptusbomen, gummibomen, palmolieplantages en bossen in Zweden niet in het FSC-regime geaccepteerd, doch inmiddels als duurzaam gekenmerkt en wordt daarmee de omvang van de FSC-prestaties omhoog gebracht. Verder wordt zogenaamd gecertificeerd hout vaak gemengd met illegaal gekapt hout van bedrijven en van de plaatselijke oerwoudbevolking. De papieren keten van certificaatzegels kan nooit de oplossing zijn.
- De wetten van de jungle spelen nog steeds in 2019. Volgens HRW (Human Rights Watch) zijn in Brazilië in de laatste 10 jaar 300 mensen door de houtmafia vermoord. Na Brazilië worden momenteel jaarlijks op de Filipijnen op het eiland Palawan tientallen inheemsen vermoord, alles gerelateerd aan de illegale houtkap. Dit zijn slechts twee voorbeelden!
- De bestrijding van de reeds decennia lang bestaande vernietigende corruptie in de bosrijke landen gebeurt eigenlijk nauwelijks. Er zijn her en der kleine activiteiten, zonder opmerkelijke resultaten.

Interpol-RHIPTO rapportage over de wereldwijde illegale activiteiten, o.a. de houtkap

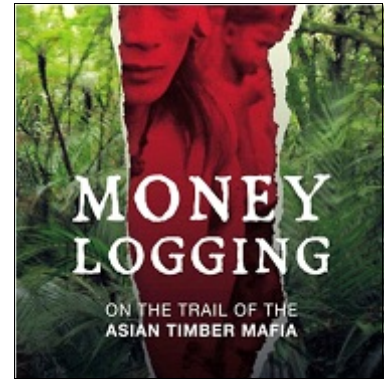
Het is geen incidenteel fenomeen maar structureel en erg winstgevend. Transparency International (TI) geeft wekelijks een overzicht van corruptie-ontwikkelingen in landen. Regeringen en politiek in corrupte landen bedriegen en benadelen hun eigen bevolking. Het ziet er naar uit dat Irak het eerste land is waar de bevolking dat blijkt te begrijpen en in opstand komt.

- In bijna alle oerwouden spelen veel lokaal opererende houtbedrijven een belemmerende en smerige rol. Ze elimineren de lokale bevolking, houden journalisten af. Zo zijn o.a. de houtbedrijven IFO (een dochteronderneming van de Duitse Danzer group), Veracel en CIB in de Congo betrokken. Dit wordt uitgebreid gedocumenteerd in: 'De uitbuiting van de oerwouden - kan een certificaat de houtindustrie stoppen?'
- De regeringen van bijna alle landen hebben zich verplicht tot CITES, de organisatie die beoogt bedreigde plant- en diersoorten te beschermen. Het is een activiteit die in alle corrupte omgevingen plaats vindt. In praktische zin zijn CITES en de respectievelijke douanes van de export- en importlanden met elkaar vervlochten. De lokale douanes (allen in zichzelf gekeerde organisaties) in de corrupte bronlanden zijn net zo corrupt als ieder ander. De douanes in het westen lopen achter in de technische ontwikkeling en mogelijkheden en liggen conceptueel in een onderling conflict met de douanes van de bronlanden. De CITES-activiteit wordt financieel door de UN ondersteund. Als businessmodel zouden ze het nooit redden.
- In China kan men twee ontwikkelingen vaststellen. Binnenlands gebeurt een versnelde professionalisering op het gebied van houtresearch, invoering van betere verwerking van houtproducten en onderwijs op houtgebied en houtidentificatie aan vier universiteiten, alles sterk aan de business gekoppeld. Daarnaast speelt in zijn huidige ontwikkeling naar een machtspositie China wereldwijd inmiddels een zeer sterke dominerende, beïnvloedende rol in de houtwereld, beheerst de logistiek, veel concessies, bedrijft wetteloze ontbossing en de ongebreidelde roof van o.a. rosewood. China is momenteel 's werelds grootste importeur van illegaal hout. Die huidige gang van zaken is te vergelijken met het vroegere koloniseren door België, Engeland, Nederland, Portugal en Spanje. Het ziet er nu uit als neo-kolonisatie. Om de handel te vergemakkelijken wordt een infrastructuur aangelegd, vergelijkbaar met de vroegere zijderoute.
- Vooral door de bevolkingstoename blijft er wereldwijd een toenemende vraag naar hout die links- of rechtsom steeds een claim op de bossen blijft leggen. Er zijn geen argumenten die aangeven dat dit zal stoppen.
- Het is niet bekend hoeveel machtige criminele netwerken in de houtwereld opereren. Het zijn er veel en er gaat jaarlijks veel geld in om. Het blijkt dat men intussen over veel kennis en kunde beschikt. Geschat wordt dat het jaarlijks 100 miljard Euro betreft.
- Professor Matthew Hansen van de Universiteit van Maryland VS is een remote sensing specialist met onderzoekspecialisatie in het in kaart brengen van plaatselijke, continentale en globale veranderingen in de landoppervlakte. Hij heeft een revolutionaire kaart ontwikkeld die het mogelijk maakt natuurlijke resources als ontbossing en biodiversiteit in groot detail te monitoren. Andere wetenschappers kunnen het gebruiken voor CO2-, klimaat- en hydrologischemodellingstudies. Dankzij de ruimtevaart zijn erg gedetailleerde satellietkaarten beschikbaar die bij wijze van spreken wekelijks alle wezenlijke veranderingen goed zichtbaar maken.
- De processen om grote hoeveelheden geld en grote hoeveelheden hout wit te wassen ('money laundering en timber laundering') worden beide heel slim toegepast zonder verdere gevolgen. Zo komt er o.a. ook illegaal hout op legale wijze naar België, Duitsland en Nederland.
- Het blijkt dat er zich in de wereld meer dan 30 organisaties, voornamelijk NGO's, op de een of andere manier bezighouden met bossen en hout. Allen hebben onduidelijke doelstellingen en al helemaal geen macht om de bosontwikkelingen en/of illegale houtactiviteiten te beïnvloeden of te stoppen. Op de een of andere wijze schijnen ze allen te overleven. Waarvan? Het is onduidelijk wat hun business-model is en waaruit ze zich financieren.

Satellietkaart van Professor Hansen met duidelijke herkenning van de doorploeging van boswegen door het Congolese oerwoud

- In bijna alle bosrijke landen vindt illegale kap plaats en het blijkt niet af te nemen. Voorbeelden: Brazilië, Cambodja, Congo, Filipijnen, Indonesië, Karpaten, Kasjmir, Laos, Madagaskar, Maleisië, Myanmar (Birma), Mozambique, Papua New Guinea, Peru, Roemenië, Rusland, Thailand (Siam). Momenteel is Cambodja het land waar bossen het snelst verdwijnen.
- De Westerse belastingparadijzen als Zwitserland, Luxemburg, de Kanaaleilanden en ook Nederland zijn betrokken bij het witwassen en daarmee deel van het probleem in de illegale handel geworden. Ze hebben geen behoefte het witwassen te beëindigen.
- Deze publicatie is tevens het verhaal van de (inheemse)mensen die hun oude paradijs hebben verloren aan een woestijn van oliepalmplantages, vervuiling en corruptie, en hoe ze hopen het terug te nemen.
- Het voorgaande impliceert dat er in de wereld met betrekking tot de instandhouding van bossen en een duurzaam houtgebruik erg veel belangen, erg veel geld en erg veel tegenstrijdigheden bestaan die moeilijk zijn aan te pakken en te managen. Wie zou dat moeten doen? Het wordt ook steeds moeilijker te voorspellen wat dat voor het klimaat betekent, wat voor de duurzaamheid, wat voor de beschikbaarheid van soorten, wat voor de houtprijzen, wat voor de kwaliteit van houtproducten.
- Zeer lange tijd zijn er dus onderzoeken en studies over de globale misstanden gemaakt en dikke rapporten geschreven. Het lijkt tijd nu echt iets te doen. Decennia lang is deze gecompliceerde problematiek bekend over de bossen, het hout en het belang voor de mens voor CO2-opslag en de vitale zuurstofvoorziening bij de politiek in de wereld. Alle 195 regeringsleiders, de UN en de houthandel weten er van. Echter structureel gebeurt er niets, helemaal niets. Helaas bestaat er ook geen gremium dat de macht heeft het door corruptie gedomineerde probleem aan te pakken. Echter, niemand kan zich verontschuldigen er geen kennis van te hebben. Wie zou er overigens iets aan kunnen doen? De houthandel, de afnemers van hout, de NGO's, de UN? Alleen de respectievelijk lokale regeringen kunnen iets bewerken, wanneer ze dat willen. Maar het is eenvoudiger om het niet te willen. Moet nu echt de wal het schip keren?

De vernietiging van het Borneo-regenwoud door Maleisische houthakkers

Tjerk Miedema
Kleve, september 2019

Bronnen/literatuur:

- Arte-TV documentaire. Die Ausbeutung der Urwälder, -Kann ein Öko-Siegel die Forstindustrie stoppen?- (De uitbuiting van de oerwouden, -kan een certificaat de houtindustrie stoppen?-). Deze documentaire is op internet in het Duits te volgen (94 minuten).
- BAIN Insights, Social Impact Environment, 2019
- Bisschop, Dr. Lieselot, assistent professor Erasmus universiteit. Governance of the Illegal Trade in E-Waste and Tropical Timber. Case Studies on Transnational Environmental Crime. 2014
- China publicaties. Er bestaan veel publicaties op het gebied van China.
- CSERGE UK (Centre for Social and Economic Research on the Global Environment). sustainability
- Der Spiegel, Der Geisterzug (De liefde voor het bos en de gier naar hout uit de Oekraïne in Duitsland). 2018
- Earthsights, Complicit in Corruption, How billion-dollar firms and EU governments are failing Ukraines forests, 2018
- EIA, The Roswood Racket, Import naar China van illegaal gekapt Hongmu Rosewood uit Afrika, 2017
- EIA. Time for Action. 2015
- FAO, Rome. Meerdere landen statistieken over houtexport.
- FAZ, Handelswege der Zukunft , 2018
- Frankopan, Peter, De nieuwe zijderoutes, 2018
- FSC, Monitoring and evaluation public report, 2019
- GEO, So operiert die Holzmafia, -Die dunklen Machenschaften der Regenwaldplünderer-, Madagaskar, 2015
- Global Wood and Wood Products flow, Trends and Perspectives
- GTTN (Global Timber Tracking Networks), Newsletter 2015
- Handelsblatt, China's neue Seidenstrasse & Infrastruktur, Das Versagen des Westens, 2019
- Internet: EIA, <https://eia-international.org/corruption-bloodshed-and-death-the-curse-of-rosewood>
- Internet: GEO, <https://www.geo.de/natur/oekologie/11971-bstr-illegaler-holzhandel-raubbau-am-regenwald>
- Internet: <http://www.globaltimber.org.uk/>
- Interpol RHIPTO, World Atlas of Illicit Flows. 2018
- ITTO (International Tropical Timber Organisation), Europe's Changing Tropical Timber Trade, 2015
- ITTO, Biennial review and assesment of the world timber situation, 2015-2016
- KPMG, China outlook, 2016
- KPMG, Infrastructure in China, Sustaining Quality Growth, 2013
- Miedema, Tjerk, Presentatie De vermolmde houtwereld, Mortsel. 2018
- Money Logging, On the Trail of the Asian Timber Mafia. 2018
- Organisaties: EIA (Environmental Investigation Agency), EUTR, Flegt, Greenpaece, HRW (Human Rights Watch), Interpol, Transparency International (TI), UNEP, WWF en diverse bosbeschermingsorganisaties.
- Panama Papers publications
- Planet Wissen. Holz war ganz entscheidend für die Entwicklung der Menschheit. 2018
- Straumann, Lukas, Money Logging, On the Trail of the Asian timber Mafia. 2014
- Thünen-Instituts für Forstökonomie Wissenschaft erleben, „Gesetze alleine reichen nicht“. 2018
- TI (Transparency International) met veel onderzoeken in de ontwikkeling van corruptie, Berlijn 2019
- Traffic, Timber Island - The Roswood and Ebony Trade of Madagascar, 2016
- Tropical Timber Forensics
- UNEP Interpol, The Environmental Crime Crisis, 2014
- Woodward, Jude, Amerika tegen China, 2019
- World Bank, The many faces of corruption, Tracking Vulnerabilites at the Sector Level. 2007
- WWF, Forensic methods used to verify the declared species and origin of wood